

تهیّه نقشه خطر حرکت‌های توده‌ای با مدل ارزش اطلاعاتی

مطالعه موردي: آبخيز باشدشت

مسعود بهشتی راد

استادیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد بافت

علی سلاجقه

دانشیار دانشکده منابع طبیعی دانشگاه تهران

سادات فیض نیا

استاد دانشکده منابع طبیعی دانشگاه تهران

حسن احمدی

استاد دانشکده منابع طبیعی دانشگاه تهران

چکیده

امروزه در کشورهای درگیر با مسئله حرکت‌های توده‌ای تمایل فرازینه‌ای جهت ارزیابی و تهیّه نقشه خطر و خسارت این پدیده‌ها وجود دارد. شناسایی نواحی مستعد وقوع حرکت‌های توده‌ای یکی از اقدامات اولیه در مدیریت منابع طبیعی و کاهش خسارات ناشی از این پدیده‌ها محسوب می‌شود. در این راستا با توجه به دلف و شرایط محیطی، مدل‌های پنهان بندی مختلفی ارایه شده است. در این تحقیق نقشه پنهان بندی خطر حرکت‌های توده‌ای با استفاده از مدل ارزش اطلاعاتی در حوضه آبخیز باغ دشت تهیه و کارایی آن مورد بررسی قرار گرفت. زمین لغزش‌های موجود شناسایی و نقشه پراکنش آن‌ها به عنوان شاهد تهیه شد. لایه‌های اطلاعاتی زمین شناسی، شیب، کاربری زمین، جهت شیب، گسل، فاصله از راه و فاصله از رودخانه، بارندگی و ارتفاع تهیه شدند. پس از جمع جبری لایه‌های اطلاعاتی نقشه پنهان بندی خطر نسبی زمین لغزش با مدل ارزش اطلاعاتی در محیط برنامه Arc-GIS تهیه شد. نتایج تحقیق نشان داد که بین اعداد و رده‌های خطر این مدل ارزش اطلاعاتی با مساحت لغزش‌های موجود همبستگی و ارتباط معنی داری در سطح یک درصد برقرار است. بنابراین مدل ارزش اطلاعاتی در این آبخیز مدل مناسب می‌باشد.

واژگان کلیدی: زمین لغزش، مدل، پنهان بندی، ارزش اطلاعاتی، سیستم اطلاعات جغرافیایی.

مقدمه

حرکت‌های توده‌ای همانند سیل، زلزله، آتشسوزان و جزء این‌ها از خطرات طبیعی به شمار می‌روند که خسارات جانی و مالی فراوانی را به همراه دارند. رشد نامتوازن جمعیت موجب افزایش روز افرون فشار بر منابع طبیعی می‌شود که پیامد آن تشدید وقوع خطرات طبیعی مانند زمین لغزش و سیل می‌باشد. کشور ایران به دلیل شرایط مساعد جغرافیایی و فقدان مدیریت جامع محیطی و عدم رعایت آستانه‌های محیطی به عنوان

یک کشور پر خطر به شمار می‌رود. با وجود پیچیدگی در ساختار و رفتار حرکت‌های توده‌ای جزو قابل پیش‌بینی ترین خطرات زمین شناختی به شمار می‌روند و مدیریت پذیری بالایی دارند. تا کنون مدل‌های متعددی جهت تهیه نقشه خطر حرکت‌های توده‌ای در نقاط مختلف ارایه شده است که با توجه به هدف، مقیاس، تجارب محقق و تکنیک مورد استفاده از دقت و صحت متفاوتی برخوردار هستند. آن بالاگان(۱۹۹۲) منطقه کاتگووم واقع در هند را به روش امتیاز دهی به عوامل ارزیابی خطر زمین لغزش پهنه بندی کرده است. روش مذکور یک سیستم عددی است که به عوامل عمدۀ موثر در ناپایداری شبیه همانند زمین شناسی، پستی و بلندی، پوشش گیاهی و شرایط آب زیر زمینی بستگی دارد. کولار و همکاران(۲۰۰۰) با تلفیق نقشه‌های نرخ شبیه، نرخ سطح و سطح زمین لغزش نقشه پهنه بندی خطر زمین لغزش ناحیه میزوران در شمال شرقی هند را تهیه و اظهار نموده‌اند که نقشه تهیه شده با زمین لغزش‌های موجود مطابقت دارد. لان و همکاران(۲۰۰۴) اقدام به تهیه نقشه پهنه بندی خطر نسیی زمین لغزش در آبخیز ریا و جینگ چین کرده‌اند. آن‌ها بر اساس ارزیابی عوامل لیتوژئی، ساختمن زمین شناسی، زاویه شبیب، جهت شبیب، ارتفاع و فاصله از گسل و تاثیر این عوامل در ناپایداری شبیه‌ها روشنی را طراحی کرده‌اند. میزان خسارات ناشی از وقوع حرکت‌های مواد دامنه‌ای در ایران تا اوایل سال ۱۳۷۸ حدود ۱۸۶۶ میلیارد ریال برآورد شده است(محمودی و کرم، ۱۳۸۰، ۱۴۸). پژم(۱۳۷۵) حوضه‌های الموت را با در نظر گرفتن پنج عامل شبیب، زمین شناسی، جهت دامنه، ستاب افقی فراینده زمین و ارتفاع در قالب روش آماری چند متغیره پهنه بندی کرده است و اظهار کرده این روش قابلیت خوبی برای پهنه بندی مناطق مشابه دارد. گرایی(۱۳۸۶) حوضه آبخیز لاجیم رود را با در نظر گرفتن ۵ عامل زمین شناسی، شبیب، کاربری اراضی، ارتفاع و فاصله از جاده در قالب روش آماری چند متغیره پهنه بندی کرده است و به این نتیجه رسیده است که این روش قابلیت خوبی برای مناطق مشابه دارد. اشقلی فراهانی (۱۳۸۰) با استفاده از روش‌های آماری دو متغیره (تراکم سطح و ارزش اطلاعاتی)، آماری چند متغیره خطی، حداقل مربعات وزن‌دار، تحلیل ممیزی لجستیک با داده‌های گستته و پیوسته و منطق فازی، پهنه فازی خطر زمین لغزش را در منطقه رودبار استان گیلان در مقیاس ۱:۵۰۰۰۰ انجام داد و برای انجام این طرح از پارامترهای لیتوژئی، فاصله از گسل، پوشش گیاهی، کاربری اراضی، بارندگی، و حداقل شتاب زلزله استفاده کرد و نتیجه گرفت که روش رگرسیون لجستیک دقت بیشتری را در بین تحلیل‌های آماری چند متغیره دارد و روش‌های فازی نیز به دلیل کیفی بودن برخی متغیرها و عدم قطعیت در داده‌ها، نتایج قابل قبولی را ارایه کرده است. بهشتی‌راد(۱۳۸۹ و ۲۰۱۰) آبخیز باغدشت را با استفاده از مدل رگرسیون چند متغیره پهنه بندی نموده است. وی کارایی مدل رگرسیون چند متغیره را در این حوضه تایید کرده است.

در این تحقیق نقشه پهنه بندی خطر با مدل ارزش اطلاعاتی در مقیاس ۱:۵۰۰۰۰ تهیه و کارایی آن مورد بررسی قرار گرفت. مدل ارزش اطلاعاتی^۱ یکی از روش‌های آماری جهت تهیه نقشه‌های خطر زمین لغزش است. اساس این روش بر مبنای رابطه‌های زیر بنا شده است(سوترز، ۱۹۹۶).

^۱ - Information value

$$W_{inf} = Ln \left[\frac{A}{B} / \frac{C}{D} \right] \quad (1)$$

$$Hi = W_{f1} + W_{f2} + \dots + W_{fn} \quad (2)$$

A: مساحت لغزش‌های هر واحد؛

B: مساحت هر واحد؛

C: مساحت کل لغزش در حوضه؛

D: مساحت کل حوضه؛

W: ارزش اطلاعاتی؛

Hi: جمع ارزش اطلاعات لایه‌های مختلف.

اوئین نمونه از این مدل، کار براب و همکاران (۱۹۷۲) می‌باشد که با ترکیب ساده نقشه پراکنش زمین لغزش با نقشه سنگ شناسی و شب انجام شد.

مواد و روش‌ها

حوضه آبخیز باغ دشت با وسعتی در حدود ۵۴۶۰۲/۳ هکتار مربع در استان قزوین در محلود واقع شده است. ارتفاع متوسط ۲۳۵۰ متر از سطح دریای آزاد دارد. متوسط بارندگی ۶۲۰ میلی‌متر است. متوسط دمای سالانه ۴ درجه سانتی‌گراد. از سازندهای زمین شناسی حوضه می‌توان از سازندهای شمشک، تیزکوه، کرج و هزار دره نام برد.

جهت مطالعه، شناسایی و ارزیابی خطر زمین لغزش‌ها در حوضه آبخیز باشد. با تفسیر استریوسکوپی ۵۴ قطعه عکس‌های هوایی در مقیاس ۱:۴۰۰۰۰ محدوده تمامی حرکت‌های توده‌ای موجود مشخص شد. سپس طی عملیات میدانی از تمامی لغزش‌های تشخیصی بازدید به عمل آمده و با استفاده از GPS مختصات جغرافیایی آن‌ها برداشت گردید و زمین لغزش‌های جدید رخداده اضافه شد. در مرحله بعد عکس‌های هوایی در محیط نرم افزار Arc-GIS زمین مرجع شده‌اند و نقشه پراکنش زمین لغزش حوضه تهیه شد. روش تهیه نقشه پراکنش زمین لغزش بر اساس روش لن (۲۰۰۴) می‌باشد.

مدل ارزش اطلاعاتی از مدل‌های آماری جهت تهیه نقشه خطر حرکت‌های توده‌ای است. اساس این مدل بر مبنای رابطه‌های زیر بنا شده است:

$$W_{inf} = Ln \left[\frac{A}{B} / \frac{C}{D} \right] \quad (1)$$

$$Hi = W_{f1} + W_{f2} + \dots + W_{fn} \quad (2)$$

A: مساحت لغزش‌های هر واحد، B: مساحت هر واحد، C: مساحت کل لغزش در حوضه، D: مساحت کل حوضه W: ارزش اطلاعاتی، Hi: جمع ارزش اطلاعات لایه‌های مختلف

بعد از تهیه نقشه پراکنش حرکت‌های توده‌ای حوضه، لایه‌های اطلاعاتی مورد نیاز زمین شناسی، شب، جهت شب، طبقات ارتفاعی، کاربری اراضی، بارش، فاصله از گسل، فاصله از راه و فاصله از رودخانه استخراج و کلاسه بندی شدند. لایه‌های اطلاعاتی در محیط برنامه Arc-GIS با نقشه پراکنش زمین لغزش‌ها بر اساس رابطه ۱ تلفیق و کمی و وزن دهی شدند(فیض‌نیا و همکاران ۱۳۸۳، شادفر و همکاران، ۱۳۸۴ و یالسین ۲۰۰۸).

در محیط برنامه Arc-GIS کلیه نقشه‌های وزنی بر اساس رابطه ۲ با هم جمع شدند. سپس پهنه‌های مشابه با یکدیگر ادغام و نقشه خطر بدست آمده به به چندین پهنه خطر تقسیم شده و نقشه نهایی به دست آمد. نقشه پهنه بندی حرکت‌های توده‌ای حوضه با نقشه پراکنش زمین لغزش‌های حوضه مورد مقایسه قرار گرفت.

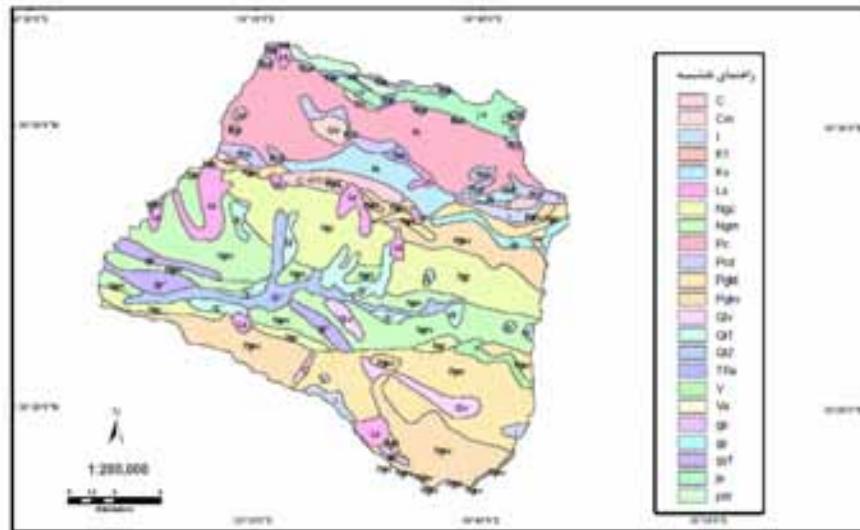
نقشه پهنه بندی خطر تهیه شده با نقشه پراکنش زمین لغزش‌ها قطع داده شد و صحت آن مورد ارزیابی قرار گرفت. وجود رابطه همبستگی معنی دار بین امتیازهای خطر مدل ارزش اطلاعاتی با مساحت حرکت‌های توده‌ای در واحدهای کاری بیانگر کارایی مدل می‌باشد همچنین اگر درصد سطحی لغزش در کلاس‌های با خطر بالا بیشتر باشد و روند توزیع درصد سطحی لغزش از کلاس‌های کم خطر به سمت کلاس‌های با خطر بالا افزایش یابد و دارای یک روند صعودی باشد بیانگر این است که روش پهنه بندی خطر زمین لغزش مناسب می‌باشد. اگر این روند نزولی یا تقریباً به صورت یکسان باشد نشان دهنده کارایی ضعیف مدل می‌باشد (اشقلی فراهانی ۱۳۸۰، سفیدگری ۱۳۸۱، شیرانی ۱۳۸۳، اولماچر ۲۰۰۳، چاوچان ۲۰۰۴، لان ۲۰۰۴ و بهشتی راد ۲۰۱۰).

یافته‌ها

لایه‌های اطلاعاتی زمین شناسی، شب، جهت شب، طبقات ارتفاعی، کاربری اراضی، بارش، فاصله از گسل، فاصله از راه و فاصله از رودخانه در محیط برنامه Arc-GIS تهیه شدند(ا什کال ۱ تا ۹).

لایه اطلاعاتی زمین شناسی

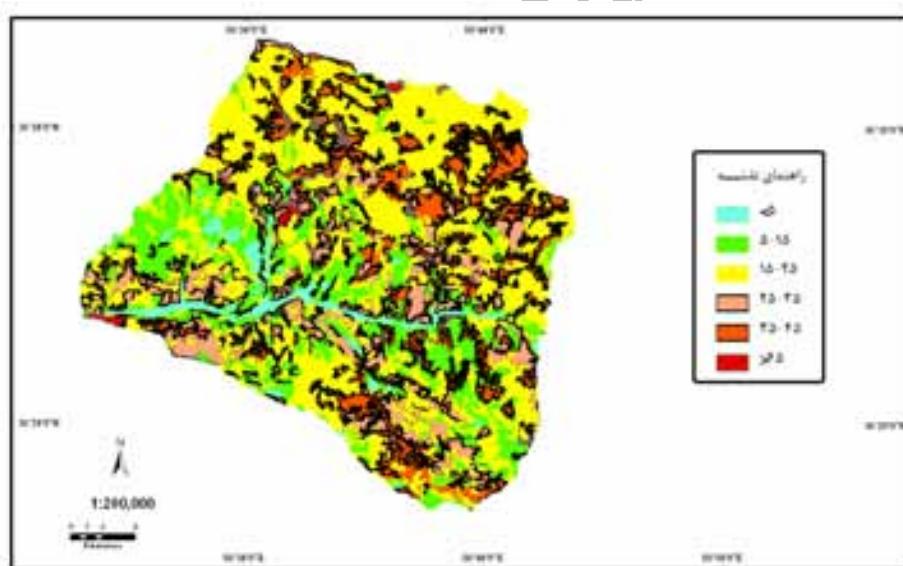
یکی از عوامل اصلی در رخداد حرکت‌های توده‌ای نوع مصالح درگیر است و در تمامی مدل‌های پهنه بندی خطر زمین لغزش این عامل را در نظر گرفته‌اند.

شکل ۱. نقشه طبقات زمین شناسی آبخیز باغدشت

لایہ اطلاعاتی شب

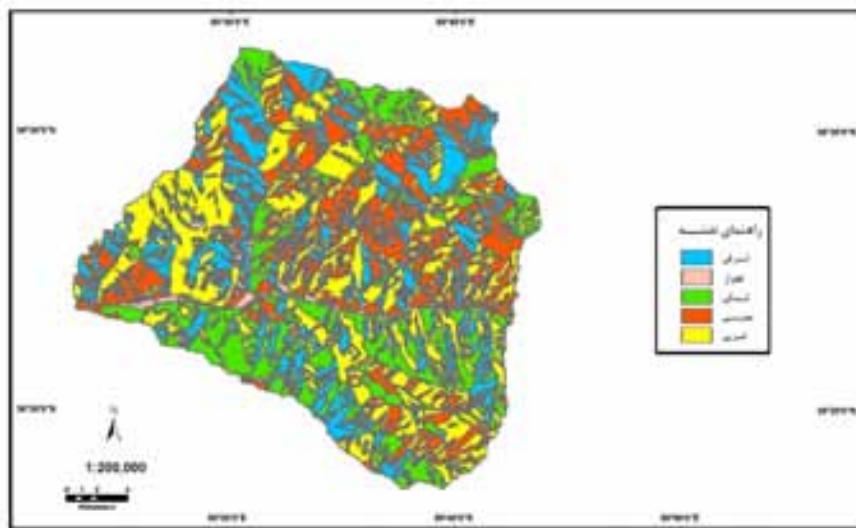
نقشه شیب از روی مدل رقومی ارتفاع در محیط نرم افزار Arc-Gis تهیه شد(شکل ۲).

شکل ۲. نقشه طبقات شیب آبخیز باغدشت

لایه اطلاعاتی جهت شیب

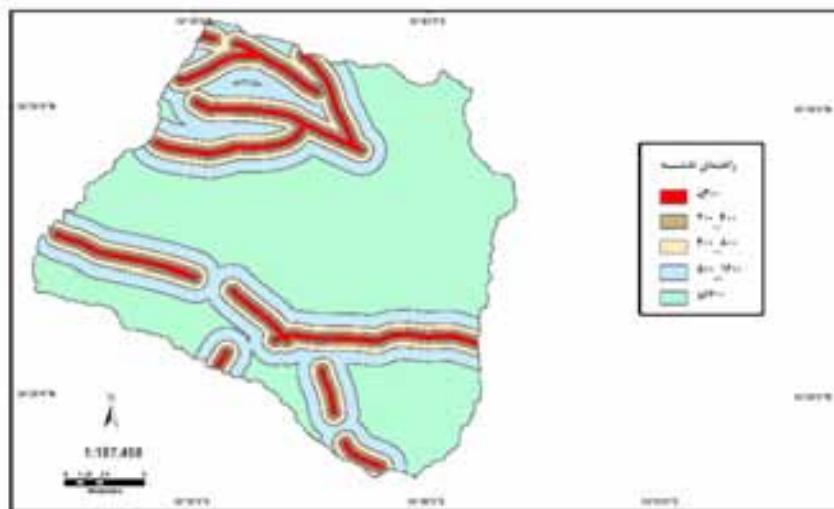
نقشه جهت شبیه از روی مدل رقومی ارتفاع در محیط نرم افزار Arc-Gis با پنج طبقه شمالی، شرقی، جنوبی، غربی و مناطق مسطح تهیه شد(شکل ۳).

شکل ۳. نقشه طبقات جهت شب آبخیز باغدشت

لایه اطلاعاتی فاصله از گسل

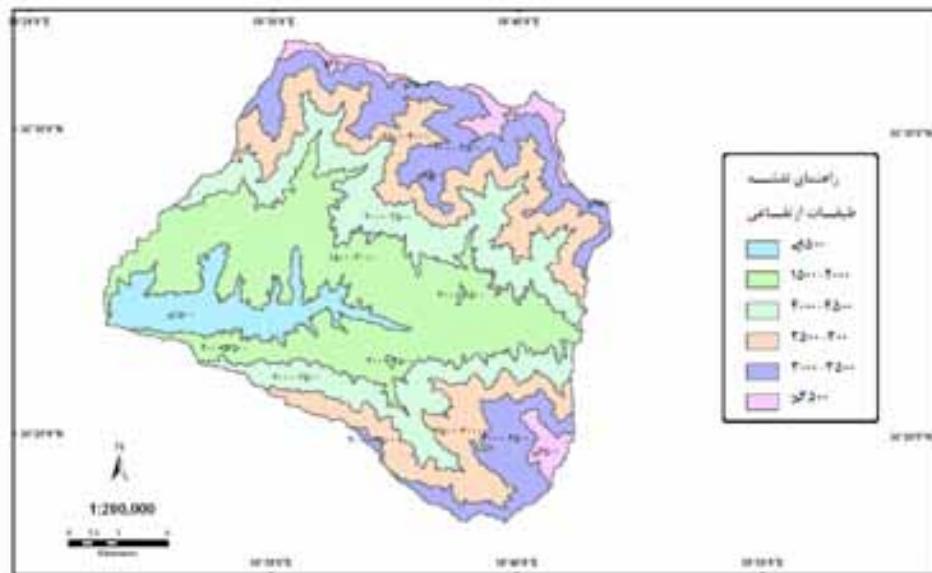
عامل فاصله از گسل به عنوان عامل مهمی در ایجاد زمین لغزش می‌باشد. نقشه فاصله از گسل در محیط نرم افزار Arc-Gis تهیه شد(شکل ۴).

شکل ۴. نقشه طبقات فاصله از گسل آبخیز باغدشت

لایه اطلاعاتی طبقات ارتفاعی

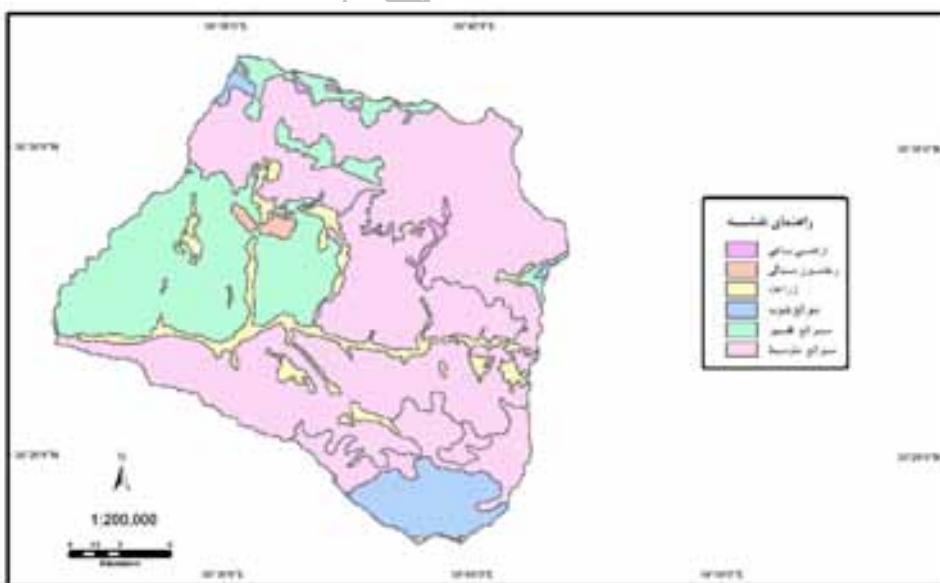
نقشه طبقات ارتفاعی با استفاده از مدل رقومی ارتفاع تهیه و به شش طبقه کلاسه بندی گردید(شکل ۵).

شکل ۵. نقشه طبقات ارتفاعی آبخیز باغدشت

لایه اطلاعاتی واحدهای کاربری اراضی

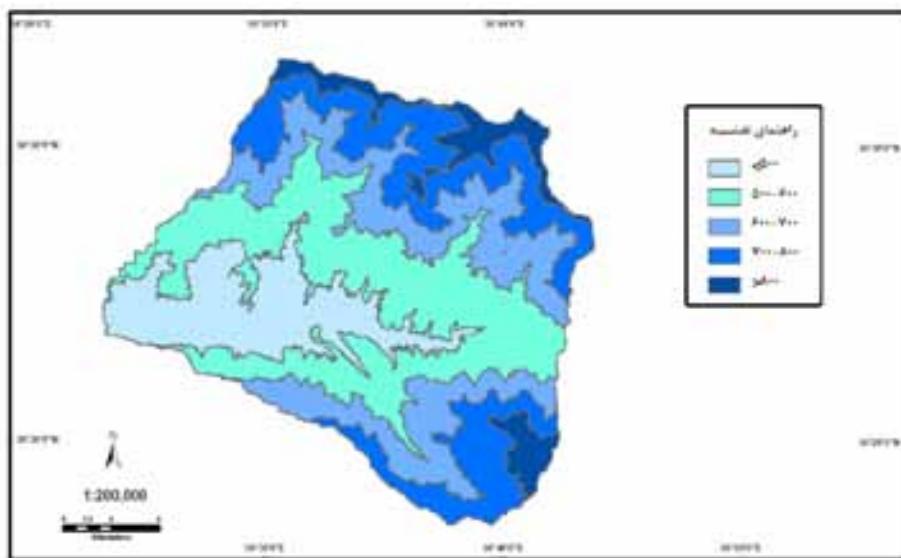
کاربری اراضی از عوامل مؤثر در وقوع زمین لغزش است. با استفاده از عکس‌های هوایی و بازدیدهای میدانی این نقشه تهیه شد(شکل ۶).

شکل ۶. نقشه واحدهای کاربری اراضی آبخیز باگدشت

لایه اطلاعاتی طبقات بارش

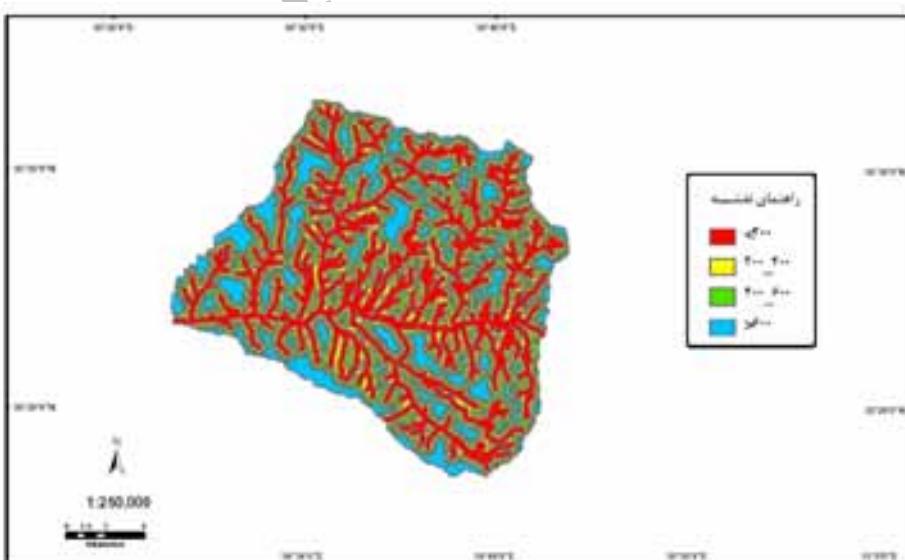
نقشه طبقات بارش با لحاظ نمودن معادله گرادیان بارش منطقه در نقشه مدل رقومی ارتفاع حوضه تهیه و با پنج طبقه کلاسه بنده شد(شکل ۷).

شکل ۷. نقشه طبقات میزان بارش آبخیز باغدشت

لایه اطلاعاتی فاصله از آبراهه

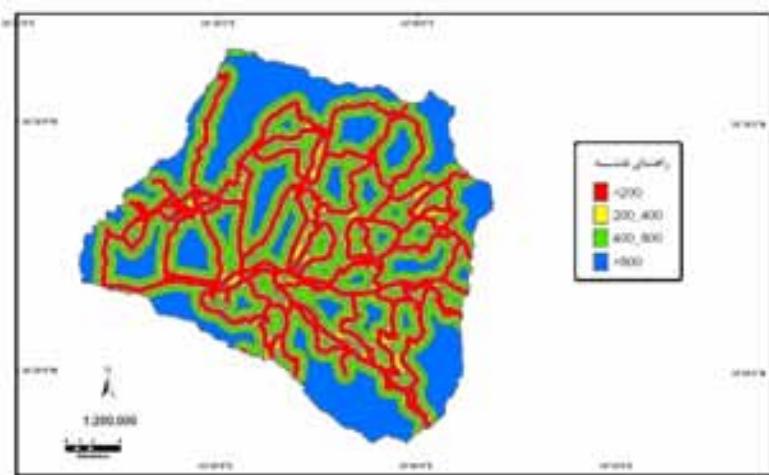
نقشه فاصله از آبراهه با استفاده از نقشه توپوگرافی تهیه و در چهار طبقه کلاسه بنده شد(شکل ۸).

شکل ۸. نقشه طبقات فاصله از آبراهه آبخیز باغدشت

لایه اطلاعاتی فاصله از جاده

این نقشه با استفاده از نقشه توپوگرافی تهیه و در چهار طبقه کلاسه بندی شد (شکل ۹).

شکل ۹. نقشه طبقات فاصله از جاده آبخیز باغدشت

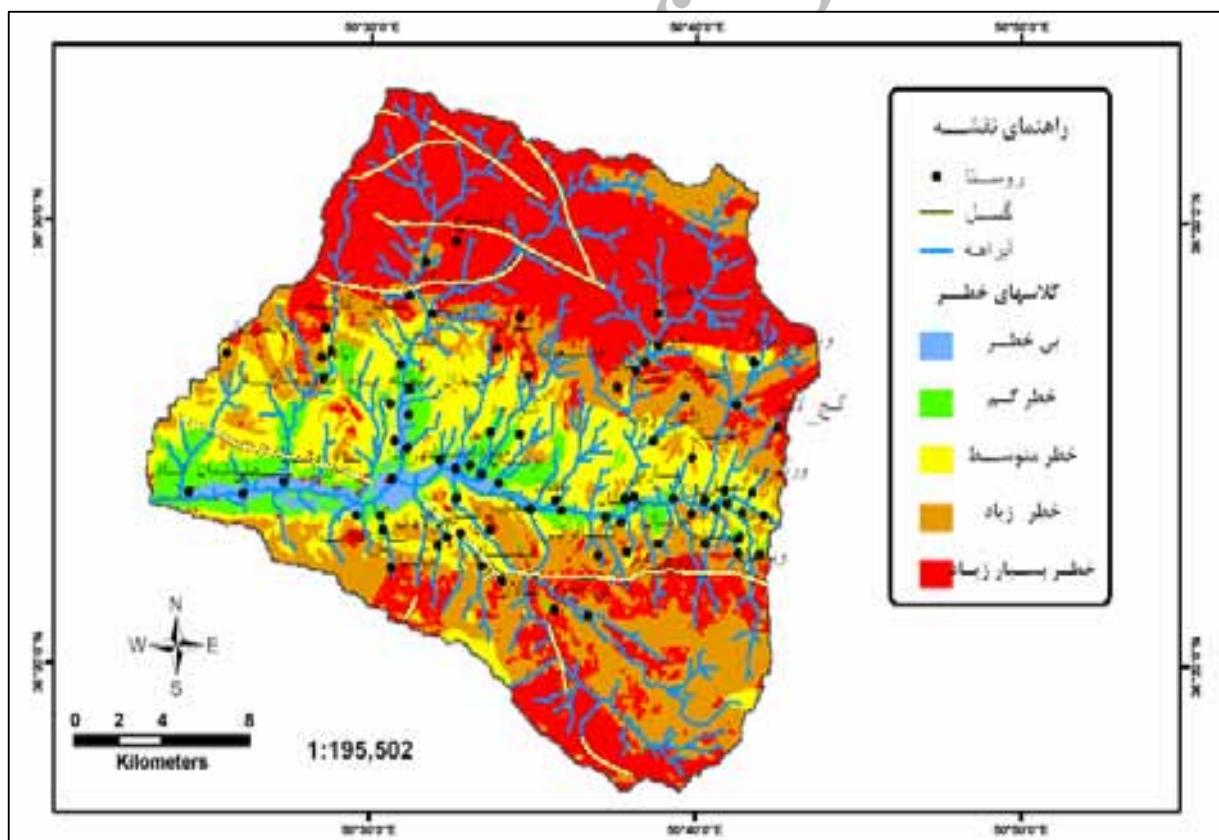

شکل ۱۰. نمایی از زمین لغزش توان

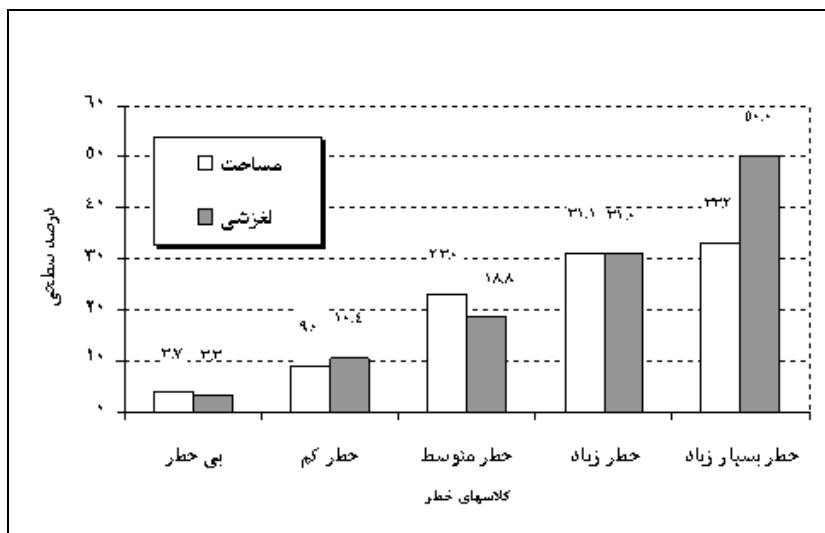

شکل ۱۱. نمایی دیگر از زمین لغزش توان

زمین لغزش توان در نزدیکی روستای توان رخ داده است. مختصات جغرافیایی آن $46^{\circ}09'05''/\text{ش} 40^{\circ}34'63''/\text{عرض}$ می‌باشد و بر روی نقشه پراکنش زمین لغزش‌ها در کنار روستای توان قابل مشاهده است. شیب این زمین لغزش $23/7$ درجه و مساحت آن $27/149$ هکتار می‌باشد و بر روی سازند کواترنر واقع شده است. این زمین لغزش باعث تخریب جاده آسفالته و درختان شده است (شکل‌های ۱۰ و ۱۱). پس از تهیه لایه‌های عوامل موثر هر یک از این عوامل با نقشه پراکنش زمین لغزش‌های حوضه قطع داده شد و درصد لغزش موجود در هر واحد نسبت به کل واحدهای نقشه محاسبه شد و با جمع جبری این لایه‌ها در برنامه Arc-Gis نقشه پنهانه بندی خطر برای حوضه تهیه شد (شکل ۱۲). نقشه حاصل از این مدل بر اساس اعداد خطر محاسبه شده بر اساس نقاط عطف منحنی در پنج کلاس طبقه بندی شدند (شکل ۱۳). نقشه پنهانه بندی خطر با نقشه زمین لغزش‌ها (شکل ۱۴) قطع داده شد و همبستگی معنی داری در سطح یک درصد بین اعداد و کلاس‌های خطر با مساحت زمین لغزش‌ها وجود دارد (جدول ۱)، همچنین روند توزیع کلاس‌های خطر صعودی می‌باشد (شکل ۱۳).

شکل ۱۲. نقشه پنهانه بندی خطر زمین لغزش با مدل ارزش اطلاعاتی آبخيز باغدشت

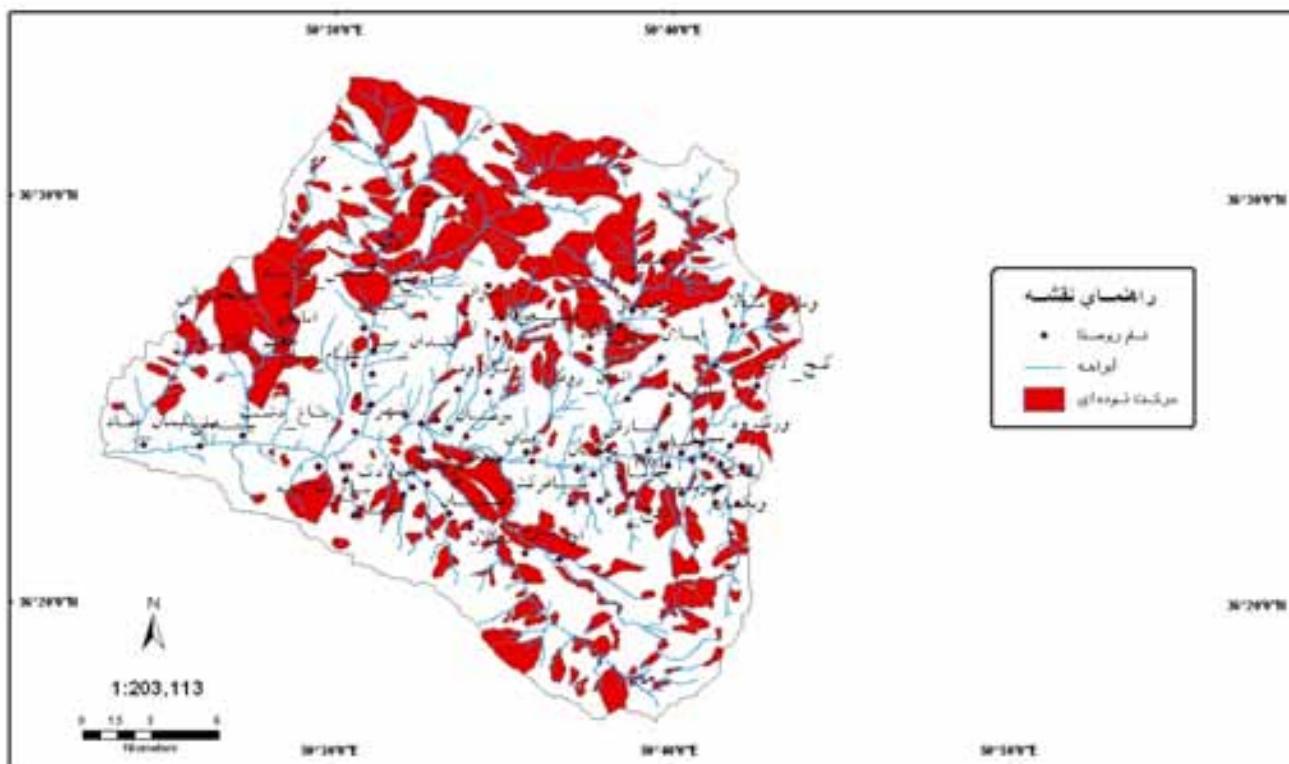

شکل ۱۳. نمودار توزیع کلاس‌های خطر مدل ارزش اطلاعاتی آبخیز باشدست

جدول ۱. همبستگی پیرسون بین امتیازهای مدل ارزش اطلاعاتی و مساحت لغزش

مدل	مساحت لغزش
ارزش اطلاعاتی	۰/۵۰۲**
تعداد داده	۱۵۱۶۴

** در سطح یک درصد معنی دار است.

شکل ۱۴. نقشه پراکنش زمین‌های لغزشی موجود آبخیز باشدست

بحث و نتیجه گیری

هر ساله پدیده‌ی زمین‌لغزش در مناطق کوهستانی کشور آسیب‌های قابل توجهی را به مناطق مسکونی، راه‌های ارتباطی و منابع طبیعی وارد می‌سازد. بنابراین ضروری است تا مطالعات ویژه‌ای درباره‌ی شناخت عوامل موثر در وقوع و راه‌های کاهش خسارت آن انجام شود. شناخت نواحی مستعد وقوع زمین‌لغزش یکی از گام‌های اولیه در مدیریت منابع طبیعی و برنامه‌ریزی توسعه‌ای و عمرانی است.

تهیه نقشه پنهان بندی با صحت بالا نتیجه‌ی کلیه مراحل جمع آوری اطلاعات و شناسایی پارامترهای مؤثر، وزن دهی و امتیازدهی به پارامترها و نحوه تلفیق و رده بندی مقادیر خطر می‌باشد، لذا شناسایی پارامترهای مؤثر در ایجاد ناپایداری‌ها به عنوان یکی از مهمترین مراحل در انجام پنهان بندی‌های خطر زمین‌لغزش بایستی مورد توجه قرار گیرد.

با بررسی‌های آماری عوامل زمین‌شناسی، شبی، جهت شبی، طبقات ارتفاعی، کاربری اراضی، بارش، فاصله از گسل، فاصله از راه، ارتفاع، بارندگی و فاصله از روDXخانه به عنوان عوامل موثر در نظر گرفته شدند و لایه‌های اطلاعاتی این عوامل تهیه شدند و هر یک از لایه‌ها با نقشه پراکنش زمین‌لغزش‌های حوضه در محیط برنامه Arc-Gis قطع داده شد و درصد لغزش موجود در هر واحد نسبت به کل واحدهای نقشه محاسبه شد و با جمع جبری آن‌ها نقشه پنهان بندی خطر برای حوضه تهیه شد.

مدل ارزش اطلاعاتی با ضریب همبستگی معنی دار در سطح یک درصد و نمودار توزیع کلاس‌های خطر کاملاً با روند صعودی منظم موید کارایی مناسب این مدل برای حوضه آبخیز باغدشت می‌باشد، که نتیجه این تحقیق با نتایج شادرف و همکاران(۱۳۸۴) که با استفاده از مدل ارزش اطلاعاتی حوضه آبخیز چالکرود و حسن زاده(۱۳۷۹) با مدل ارزش اطلاعاتی حوضه آبخیز شلمانرود و سفیدگری(۱۳۸۱) منطقه دماوند و گرایی(۱۳۸۶) حوضه آبخیز لاجیم رود و فتاحی اردکانی(۱۳۷۹) حوضه آبخیز سد لیان و یالسین(۲۰۰۸) حوضه آبخیز آردسن ترکیه را با همین مدل پنهان بندی کرده‌اند مطابقت و همسویی دارد.

تقدیر و تشکر

لازم می‌داند از حمایت دانشگاه آزاد اسلامی واحد بافت که در این امر یاری کرده‌اند قدردانی و تشکر نماید.

منابع

- اشقلی فراهانی، ع. (۱۳۸۰): ارزیابی خطر ناپایداری دامنه‌های طبیعی در منطقه روDBار با استفاده از تئوری فازی، پایان نامه کارشناسی ارشد زمین‌شناسی مهندسی، دانشگاه تربیت معلم تهران، ۱۴۲ صفحه، استاد راهنمای: دکتر حسن احمدی.

- ۲- بهشتی راد، مسعود (۱۳۸۹): پنهانه بندی خطر زمین لغزش‌ها با مدل رگرسیون چند متغیره با استفاده از GIS، فصل نامه علمی پژوهشی جغرافیای طبیعی واحد لارستان، سال سوم، شماره ۷، ۱۳۸۹.
- ۳- پژم، محمود رضا (۱۳۷۵): بررسی و ارایه مدل جهت پنهانه بندی خطر حرکت‌های توده‌ای در حوضه آبخیز باشدشت، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تهران، استاد راهنما: دکتر سادات فیض نیا.
- ۴- حسن زاده، محمد حسن (۱۳۷۹): پنهانه بندی خطر زمین لغزش حوضه آبخیز شلمانبرود، پایان نامه کارشناسی ارشد آبخیزداری دانشگاه تهران، استاد راهنما: دکتر سادات فیض نیا.
- ۵- زکی زاده، حمید رضا (۱۳۷۳): بررسی عوامل مؤثر در حرکت توده‌ای حوضه آبخیز دریاچه ولشت و نحوه پیشگیری و کنترل آن، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشکده منابع طبیعی دانشگاه تهران، استاد راهنما: دکتر حسن احمدی.
- ۶- سفیدگری، رضا (۱۳۸۱): ارزیابی روش‌های پنهانه بندی خطر زمین لغزش در مقیاس ۱/۵۰۰۰۰ (مطالعه موردي: حوضه آبخیز دماوند)، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تهران، ۱۵۹ صفحه، استاد راهنما: دکتر سادات فیض نیا.
- ۷- سعد الدین، امیر (۱۳۷۵): بررسی اثرهای پارامترهای هیدرولئومرفولوژیک بر حرکت‌های توده‌ای مواد دامنه‌ای در حوضه آبخیز چاشم و خطیر کوه - سمنان، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تربیت مدرس، استاد راهنما: دکتر محسن محسنی ساروی.
- ۸- شادرف، ص، یمانی، م، و نمکی، م. (۱۳۸۴): پنهانه بندی خطر زمین لغزش با استفاده از مدل‌های ارزش اطلاعاتی، تراکم سطح و LNRE در حوضه چالکرود، مجله آب و آبخیز. ۶۸-۶۲.
- ۹- شریعت جعفری، محسن، (۱۳۷۵): زمین لغزش (مبانی و اصول پایداری شبیه‌های طبیعی)، انتشارات سازه.
- ۱۰- شیرانی، م. (۱۳۸۳): ارزیابی مهمترین روش‌های پنهانه بندی خطر زمین لغزش به منظور انتخاب روش مناسب برای جنوب استان اصفهان منطقه سیمرم (در مسیر رودخانه ماربر)، گزارش نهایی طرح نهایی، پژوهشکده حفاظت خاک و آبخیزداری، شماره ثبت ۹۶۱، ۹۵ صفحه.
- ۱۱- فتاحی اردکانی، محمد علی (۱۳۷۹): بررسی و ارزیابی کارآیی مدل‌های پنهانه بندی خطر زمین لغزش و تکنیک‌های سنجش از دور و GIS در حوضه آبخیز سد لتيان، پایان نامه کارشناسی ارشد، مرکز آموزش امام خمینی.
- ۱۲- گرایی، پرویز (۱۳۸۶): بررسی حرکت‌های توده‌ای به منظور ارائه مدل منطقه‌ای پنهانه بندی خطر در حوضه آبخیز لاجیم رود، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه مازندران، استاد راهنما: دکتر کریم سلیمانی.
- ۱۳- محمودی، فرج ... و عبدالامیر کرم (۱۳۸۰): مدل سازی آماری و پنهانه بندی خطر زمین لغزش با استفاده از GIS و داده‌های سنجش از دور (مطالعه موردي حوضه آبخیز سرخون - استان چهارمحال و بختیاری)، مجموعه مقالات همایش رئوماتیک ۸۰، سازمان نقشه برداری کشور، صفحه ۱۴۷ تا ۱۵۵.

- 14- Anbalagan, R. (1992): Landslide Hazard Evaluation and Zonation Mapping in Mountainous Terrain, Eng., Geol., Vol., 32, 269-277.
- 15- Beheshtirad, M.(2010):Landslide Hazard Zonation Using Multiple Regression. Pisa,6-8 Sep. Proceeding of 85th Italian Geological Society Congress. Pp 571-572.
- 16- Chau, K.T., Chan, J. E. (2005): Regional Bias of Landslide Data in Generating Susceptibility Maps Using Logistic Regression: Case of Hong Kong Island, Lanslides, 2. 280-290.
- 17- Khullar, V.K., Sharam, R.P., Parmanik, K. (2000): A GIS Approach in The Landslide zone of Lawngthlia in Southern Mizoram, Landslide: Proceeding of The 8th International Symposium on Landslide, Vol. 3, 1461-1472.

- 18- Lan, H.X., Zhou, C.H., Wang, L. J., Li, R. H. (2004): Landslide Hazard Spatial Analysis and Prediction Using GIS in The Xiaojiang Watershed, 18. Yunnan, China. *Engineering Geology*, Vol. 76, 109-128.
- 19- Lee, S. (2007): Application and Verification of Fuzzy Algebraic Operators to Landslide Susceptibility Mapping, *Environmental Geology*, 52. 615-623.
- 20- Mandy, L.G., Andrew, W.M., Richard, A., Stephana, G.C. (2001): Assessing Landslide Potential Using GIS, Soil Wetness Modeling and Topographic Attribute, Payette River, Idaho, *Geomorphology*, Vol. 37, 149- 165.
- 21- Ohlmacher, G. C. Davis, j.c. (2003): Using Multiple Regession and GIS Technology to Predict Landslide Hazard in Notheast Kansas, USA, *Engineering Geology*, 69, 331-343.
- 22- Ownegh, M. (2004): Assessing The Applicability of Australian Landslide Databases for Hazard Management. *ISCO, Proceeding*, Pp. 1001-1005.
- 23- Yalcin, A. (2008): GIS – Based Landslide Susceptibility Mapping Using Analytical Hierarchy Process and Process and Bivariate Statistics in Ardesen(Turkey): Comparisons of Results and Confirmations, *Catena*, 72, 1-12.